

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘIŽKOVÁ SLUŽBA

Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Hudební rozhledy, Praha

18. , 1969

Jugoslávský balet
v Ostravě

Dramaturgii našeho baletu ovládly v poslední době nežádoucně baletní pantomimy Nedbalovy a Dvořákovy Slovanské tance. Potěšující průlom do této monotonie učinil konečně baletní soubor ostravský nastudováním Ochridské legendy jugoslávského skladatele Stevana K. Hristiće (1885 až 1958), vedle Fran Lhotky a Krešimira Baranoviče i u nás nejznámějšího skladatele tohoto žánru. První jednoaktovou verzi svého baletu (z roku 1933) Hristić přepracoval na čtyřaktovku (1947) a tak jsme ji také poznali před dvanácti lety na plzeňské premiéře v choreografii Jiřího Němečka. Již tehdy jsme mohli konstatovat solidní charakter její hudby, melodické a rytmické, s dramatickými akcenty, impresionistickými vlivy a účelným využitím národního charakteru především makedonských tanců. Čím balet nejvíce trpí, je značně schematické libreto, jež si skladatel napsal sám, využiv několika makedonských lidových legend. Děj, položený do dob,

kdy Makedonie trpěla neustálými nájezdy Turků, začíná beznadějnou láskou Biljany, dcery bohatého sedláka, a jeho čeledína Marka. Otec ji však určuje bohatému Ivanovi. Zásnuby však přeruší vpád tureckých janičářů, kteří Biljanu unášejí. Zoufalý Marko se vydává hledat svou milovanou. Dojde k čarovnému, legendárnímu Ochridskému jezeru (2. akt), kde uzří tančit hvězdu Danicu a královnu jezerních vil spolu s jejich družinou. Od královny vil pak dostane čarovný květ a kouzelný meč, s nímž se vydá do říše sultánovy (3. akt). Tam, po velkém a vcelku konvenčním baletním divertissementu (odalisky, zajatkyně, janičáři) čarovný květ proměňuje zajatou Biljanu v holubici, která ulétá a kouzelný meč dopomáhá Markovi k vítězství nad sultánovou družinou. V tomto takřka typickém schématu romantického baletu, oplývajícím pantomimickými scénami, zasvítlí několik scén: jímavý duet Marka a Biljany v prvním dějství, živé makedonské tance v prvním a čtvrtém, výstup královny vil.

Choreograf večera Emerich Gabzdyl snažil se skrýt slabiny libreta a roztančit pantomimické výstupy. Našel ve Vlastě Pavelcové citlivou, jímavou a přesvědčivou Biljanu, jíž spolehlivým partnerem, poněkud (již v libretu) pasívním byl Bohuslav Pašek. Také obě víly (Alena Žáková a Hana Šarounová) zhostily se svých nevelkých úloh přesvědčivě. Sám choreograf se uplatnil ve dvou úlohách: slepém flétnistovi a sultánovi. Scénu a kostýmy vkusně a účelně navrhla Věra Fridrichová, orchestr spolehlivě řídil Václav Návrat. Nejde tu jistě v baletu o objevné dílo. Je to však poctivá splátka našeho baletu na otevřený dluh baletní tvorbě jugoslávské. Jsme za ni vděční. **Jan Rey**